

WIĘCEJ OSTROŻNOŚCI – MNIĘJ WOLNOŚCI

Regulacje w sektorze bankowym: konsekwencje
dla przedsiębiorstw

dr Krzysztof Spirzewski
Dyrektor Departamentu Bankowości Transakcyjnej

AGENDA

1. SEKTOR BANKOWY – WIĘCEJ OSTROŻNOŚCI MNIEJ WOLNOŚCI

2. NOWE TECHNOLOGIE A SEKTOR BANKOWY

3. REGULACJE W SEKTORZE BANKOWYM: KONSEKWENCJE DLA PRZEDSIĘBIORSTW

- A. PRZESZŁOŚĆ
- B. TERAŹNIEJSZOŚĆ

4. PYTANIA & ODPOWIEDZI

1

SEKTOR BANKOWY

Więcej ostrożności mniej wolności

SEKTOR BANKOWY

- **Globalizacja**
 - znoszenie barier handlowych w tym przepływu kapitałów
- **Liberalizacja**
 - Początek XXI wieku, USA: zezwolenie bankom na zaangażowanie w fundusze Hedge Funds (podwyższonego ryzyka) handlujące instrumentami pochodnymi (derywatywami)
 - Masowe przenoszenie ryzyka z kredytów bankowych (hipotecznych, samochodowych, na kartach kredytowych, etc.) do funduszy inwestycyjnych; schemat: **Assets -> ABS** czy **ABS CDO**;
- **Koniec 2007 roku – początki kryzysu na rynku nieruchomości w USA**
 - Kredytobiorcy określanii mianem **NINJA** – No Income, No Job, No Assets (bez dochodów, bez pracy, bez majątku)
- **Główna zasada w środowisku bankowym – TOO BIG TO FAIL (Zbyt duży by upaść)**
- **15 września 2008: umowna data upadku banku Lehman Brothers**
 - Wydarzenie przyspieszyło rozprzestrzenienie się kryzysu na całym świecie
- **Zmiana nastawienia regulatorów: mniej liberalizacji więcej regulacji czyli Więcej ostrożności – mniej wolności**
- **Rok 2015: bank inwestycyjny Goldman Sachs pisze: „Kryzys się nie skończył”**

2

NOWE TECHNOLOGIE A SEKTOR BANKOWY

NOWE TECHNOLOGIE A SEKTOR BANKOWY

PSD1

Rok 2009: PSD1 Dyrektywa w sprawie usług płatniczych: utworzenie jednolitego rynku płatności w Unii Europejskiej, a także stworzenie podwalin dla jednolitego obszaru płatności w euro (SEPA).

APLIKACJE MOBILNE - BANK W TELEFONIE

Płatności natychmiastowe (Express ELIXIR)

REWOLUCJA TECHNOLOGICZNA

Rok 2016: System rozliczeń RTGS SORBNET zmieniony na SORBELIX (technologia SWIFT)

Rok 2017: KIR SA zmienia technologię systemu ELIXIR na dot.net

Rok 2021: SORBELIX planowane zmiany formatu MT na ISO 2021

PSD2

Rok 2019: marzec, czerwiec, wrzesień:

Dyrektywa PSD2 API: Regulacje dotyczące dostawców usług płatniczych będących osobami trzecimi (TPP, Third Party Providers of payment services).

Usługi:

- dostawcy świadczący usługę inicjowania płatności (PISP) oraz
- dostawcy świadczący usługę dostępu do informacji o rachunku (AISP).

3

REGULACJE W SEKTORZE BANKOWYM

REGULACJE W SEKTORZE BANKOWYM

Przeszłość

FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act)

- Powstała w USA w 2010 r.
- W Polsce obowiązuje od 2015 r.
- Obowiązek ujawniania informacji o rachunkach osób fizycznych i podmiotów zagranicznych w celu wypełnienia obowiązków podatkowych wobec USA

MiFID (Markets in Financial Instruments Directive)

- Dyrektywa europejska utworzona w 2004 r., obowiązująca od 2007 r.
- Jednolite ramy prawne dla banków, domów maklerskich oraz innych podmiotów prowadzących działalność maklerską na terenie Unii Europejskiej, a także Islandii, Norwegii i Lichtensteinu

EMIR (w USA Dodd-Frank Act 2010)

Rozporządzenie w sprawie infrastruktury rynku europejskiego

CNA (Customer Name & Address)

Projekt Grupy SG – realizacja ROZPORZĄDZENIA UE z dnia 20 maja 2015 r., w sprawie informacji towarzyszących transferom

AML (Anti-Money Laundering)

- Obowiązuje od 2018 r.
- Ustawa o Przeciwdziałaniu Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu (rejestrwanie beneficjenta rzeczywistego)

CRS (Common Reporting Standard)

- Europejski odpowiednik FATCA obowiązujący od 2017 r.

STIR (System Teleinformatyczny Izby Rozliczeniowej)

- Umożliwia wymianę informacji między systemem bankowym a Krajową Administracją Skarbową (KAS)
- Obowiązuje od 2018 roku

REGULACJE W SEKTORZE BANKOWYM

Przeszłość

STIR I

Ordynacja podatkowa - „Przeciwdziałanie wykorzystywaniu sektora finansowego dla wyłudzeń skarbowych”.

- Analiza ryzyka dokonywanej na podstawie informacji uzyskanych z sektora bankowego. Ponadto administracja skarbowa zyskała nowe narzędzie w zwalczaniu wyłudzeń podatkowych.
- STIR umożliwia Szefowi KAS szybką reakcję organów na próby wykorzystania systemu finansowego poprzez blokowanie rachunku podmiotu kwalifikowanego. Powyższe zapobieganie transferom środków pochodzącym z wyłudzeń. Blokada rachunku będzie możliwa na 72 godziny z opcją przedłużenia o 3 miesiące po spełnieniu ściśle określonych warunków.

- **STIR - System Teleinformatyczny Izby Rozliczeniowej (KIR)**, służy do przetwarzania danych przekazywanych przez banki i SKOK-i w celu ustalania **wskaźnika ryzyka** wykorzystania sektora bankowego do dokonania wyłudzeń skarbowych. Celem Ustawy jest uruchomienie systemu analizy ryzyka i **przekazywanie informacji w celu zapobiegania wyłudzeniom skarbowym**.
- **Szef KAS będzie otrzymywał** informacje o rachunkach podmiotów kwalifikowanych w rozumieniu ustawy STIR (tj. **innych niż rachunki osób fizycznych** służące do celów prywatnych), a także **o wszystkich transakcjach** tych podmiotów dokonywanych za pośrednictwem objętych tym systemem rachunków bankowych.
- W oparciu o te informacje system informatyczny Szefa KAS będzie dokonywał analizy ryzyka wystąpienia wyłudzenia skarbowego. Wszystkie informacje są przesyłane automatycznie i elektronicznie **za pośrednictwem KIR**.

REGULACJE W SEKTORZE BANKOWYM

Teraźniejszość

Crido – omówi szczegóły

MDR

Mandatory Disclosure Rules: obowiązek raportowania schematów podatkowych – **styczeń 2019**

WHT

Ustawa (ordynacja podatkowa) nowelizująca, która wprowadza rygorystyczne zasady stosowania zwolnień oraz obniżonych stawek podatku u źródła m.in. z tytułu dywidend i odsetek – **styczeń 2019**

CBP

Cross Border Payment – 924/2009 grudzień 2019

- **Równowartość opłat** za transakcję: waluta EUR i kraj beneficjenta w EOG
- Opłata za transakcję transgraniczną w EUR **jest równa opłacie** za transakcję krajową w PLN
- Nie stosuje się do płatności EUR krajowych
- **Transparentność kosztów** przewalutowania:
 - transakcje card-based (koszty przewalutowania jako narzut ponad kurs ECB)
 - przelew on-line (podaje się szacowane koszty przewalutowania i kwoty wynikowe transakcji)

REGULACJE W SEKTORZE BANKOWYM

Teraźniejszość

POLECENIE ZAPŁATY

Brak dodatkowej zgody przekazywanej do banku konsumenta (zgoda pozyskiwana przez dostawcę usługi) – **czerwiec 2019**

UWAGA: dotyczy tylko obciążenia klientów indywidualnych.

STIR II

Rozszerzenie zakresu raportowania: blokady, lokaty, adresy IP, użytkownicy kart płatniczych – **lipiec 2019**

BIAŁA LISTA VAT

Regulacja Ministerstwa Finansów – od 1 stycznia 2020

- z kosztów uzyskania przychodu będą wyłączone płatności, w transakcji z podatnikiem zarejestrowanym na potrzeby VAT jako podatnik VAT czynny, na rachunek inny niż zawarty w wykazie podatników VAT czynnych prowadzonym przez Szefa KAS
- Konieczność ujęcia rachunków wirtualnych:
 - Szef KAS weryfikuje numer rachunku wirtualnego w STIR, bank poda tzw. „maskę” rachunku.
 - Nie są zamieszczone w wykazie, gdyż nie są to rachunki rzeczywiste zgłaszane do US lub CEiDG. Wyświetlona informacja o powiązaniu tego rachunku z rachunkiem rozliczeniowym danego podmiotu.

Projekt WITRAŻ

Indywidualny Rachunek Podatkowy (IRP) do płatności VAT, PIT, CIT – 1 stycznia 2020

Jedna maska: **XX 1010 0071 222Y XXXX XXXX XXXX** (roboczo mikrorachunek)

Generator IRP (w oparciu o numer NIP/PESEL): www.podatki.gov.pl

REGULACJE W SEKTORZE BANKOWYM

Teraźniejszość

SPLIT PAYMENT

MPP (Mechanizm Podzielonej Płatności) – nowelizacja ustawy, 1 listopada 2019

- **Obowiązek stosowania MPP** przy płatnościach za faktury, na pozycje wymienione w ustawie (załącznik nr 15 - zasadniczo objęte obecnie reżimem odwrotnego obciążenia), których wartość wynosi co najmniej 15.000 PLN (poniżej fakultatywnie).
- Wystawca faktury dodaje na niej oznaczenie „**mechanizm podzielonej płatności**”.
- Jednym przelewem będzie można uregulować więcej niż jedną fakturę (zbiorówka) od tego samego dostawcy (wszystkie faktury otrzymane w danym okresie – od jednego dnia do miesiąca) i zawierać całą kwotę podatku VAT. Wykonując zbiorczą płatność MPP w miejsce numeru konkretnej faktury wskazany jest okres, za który płatności dotyczy. Okres rozliczeniowy nie może być krótszy niż jeden dzień i dłuższy niż jeden miesiąc kalendarzowy.
- Możliwość płacenia z rachunku VAT również innych podatków poza podatkiem VAT, tj. CIT, PIT, AKC, SAD, ZUS.
- W konsekwencji powyższego, rozszerza się również możliwość egzekucji dokonywanej na rachunku VAT na podstawie sądowego lub administracyjnego tytułu wykonawczego (CIT, PIT, AKC, SAD, ZUS).
- Podmioty zagraniczne rozliczające za pomocą przelewów bankowych transakcje podlegające opodatkowaniu VAT w Polsce zobowiązane zostaną do otwarcia rachunku bankowego w Polsce. Powstanie system rekompensat za prowadzenie rachunku rozliczeniowego oraz prowadzonego dla niego rachunku VAT.

4

PYTANIA

Zapraszamy do dyskusji

**THE FUTURE
IS YOU**

**SOCIETE
GENERALE**